

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

9 päivänä marraskuuta 2010*

Yhdistetyissä asioissa C-92/09 ja C-93/09,

joissa on kyse EY 234 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyynnöistä, jotka Verwaltungsgericht Wiesbaden (Saksa) on esittänyt 27.2.2009 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 6.3.2009, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

Volker und Markus Schecke GbR (C-92/09) ja

Hartmut Eifert (C-93/09)

vastaan

Land Hessen,

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährungin

osallistuessa asioiden käsittelyyn,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts (esittelevä tuomari), J.-C. Bonichot, K. Schiemann, A. Arabadjiev ja J.-J. Kasel sekä tuomarit E. Juhász, C. Toader ja M. Safjan,

julkisasiamies: E. Sharpston,
kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 2.2.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Volker und Markus Schecke GbR, edustajanaan Rechtsanwalt R. Seimetz, Rechtsanwalt P. Breyer ja V. Schecke,

- Hartmut Eifert, edustajanaan Rechtsanwalt R. Seimetz ja Rechtsanwalt P. Breyer,

- Land Hessen, edustajanaan Rechtsanwalt H.-G. Kamann,

- Kreikan hallitus, asiamiehinään V. Kontolaimos, I. Chalkias, K. Marinou ja V. Karra,

- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja Y. de Vries,

- Ruotsin hallitus, asiamiehinään A. Falk ja C. Meyer-Seitz,

- Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään E. Sitbon ja Z. Kupčová,

- Euroopan komissio, asiamiehinään B. Smulders, F. Erlbacher ja P. Costa de Oliveira,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.6.2010 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat yhtäältä yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21.6.2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 (EUVL L 209, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.11.2007 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1437/2007 (EUVL L 322, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1290/2005), 42 artiklan 8 b alakohdan ja 44 a artiklan pätevyyttä ja toisaalta asetuksen N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahaston) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) varoja saavia tuensajia koskevien tietojen julkaisemisen osalta 18.3.2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 259/2008 (EUVL L 76, s. 28) pätevyyttä ja yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tai yleisten viestintäverkkojen yhteydessä tuotettavien tai käsiteltävien tietojen säilyttämisestä ja direktiivin 2002/58/EY muuttamisesta 15.3.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/24/EY (EUVL L 105, s. 54) pätevyyttä. Mikäli unionin tuomioistuin katsoo, että mainittu unionin säännöstö ei ole pätemätön, ennakkoratkaisupyynnöt koskevat myös yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24.10.1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY (EYVL L 281, s. 31) 7 artiklan, 18 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan ja 20 artiklan tulkintaa.

- 2 Nämä pyynnöt on esitetty asioissa, joissa ovat vastakkain Volker und Markus Schecke GbR ja Hartmut Eifert (jäljempänä pääasioiden kantajat) ja Land Hessen ja joissa on kyse henkilötietojen, jotka koskevat pääasioiden kantajia maataloustukirahaston tai maaseuturahaston varojen saajina, julkaisemisesta Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährungin (liittovaltion maatalous- ja elintarvikevirasto, jäljempänä Bundesanstalt) internetsivustolla.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A Yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi

- 3 Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 8 artiklassa, jonka otsikkona on ”Oikeus nauttia yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta”, määrätään seuraavaa:

”1. Jokaisella on oikeus nauttia yksityis- ja perhe-elämäänsä, kotiinsa ja kirjeenvaihtoonsa kohdistuvaa kunnioitusta.

2. Viranomaiset eivät saa puuttua tämän oikeuden käyttämiseen, paitsi kun laki sen sallii ja se on välttämätöntä demokraattisessa yhteiskunnassa kansallisen ja yleisen turvallisuuden tai maan taloudellisen hyvinvoinnin vuoksi, tai epäjärjestyksen tai rikollisuuden estämiseksi, terveyden tai moraalien suojaamiseksi, tai muiden henkilöiden oikeuksien ja vapauksien turvaamiseksi.”

B *Unionin oikeus*

1. Direktiivi 95/46

- 4 Direktiivin 95/46 1 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että tämän direktiivin tarkoituksena on turvata henkilötietojen käsittelyssä yksilöille heidän perusoikeutensa ja -vapautensa ja erityisesti heidän oikeutensa yksityisyyteen. Kyseisen direktiivin 2 artiklan a alakohdan mukaan henkilötiedoilla tarkoitetaan ”kaikenlaisia tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä (”rekisteröity”) koskevia tietoja”.
- 5 Mainitun direktiivin 7 artiklan mukaan ”jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, että henkilötietoja voidaan käsitellä ainoastaan,
- a) jos rekisteröity on yksiselitteisesti antanut suostumuksensa,

tai

--

c) jos käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän laillisen veloitteen noudattamiseksi,

tai

--

e) jos käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai sellaisen julkisen vallan käyttämiseksi, joka kuuluu rekisterinpitäjälle tai sivulliselle, jolle tiedot luovutetaan,

--”

- 6 Direktiivin 95/46 18 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, että rekisterinpitäjän tai tarvittaessa hänen edustajansa on tehtävä ilmoitus 28 artiklassa tarkoitettulle valvontaviranomaiselle, ennen kuin toteutetaan kokonaan tai osittain automatisoitu käsittely”.
- 7 Direktiivin 95/46 18 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat säätää ilmoitusmenettelyn yksinkertaistamisesta tai siitä poikkeamisesta erityisesti seuraavassa tapauksessa:

”jos rekisterinpitäjä kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti nimeää henkilötietojen suojaamisesta vastaavan henkilön, joka huolehtii erityisesti

- tämän direktiivin mukaisesti säädettyjen kansallisten säännösten sisäisen soveltamisen varmistamisesta itsenäisesti,

- rekisterinpitäjän suorittamia käsittelyjä koskevan sellaisen rekisterin pitämisestä, joka sisältää 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot,

varmistaen näin, että käsittely ei loukkaa rekisteröityjen oikeuksia ja vapauksia.”

8 Direktiivin 95/46 19 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on täsmennettävä, mitä tietoja ilmoituksessa on annettava. Tietoihin on sisällyttävä vähintään

a) rekisterinpitäjän nimi ja osoite ja tarvittaessa hänen edustajansa nimi ja osoite,

b) käsittelyn tarkoitus tai tarkoitukset,

- c) kuvaus rekisteröityjen ryhmästä tai ryhmistä ja näihin liittyvistä tiedoista tai tietoryhmistä,
- d) vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät, joille tietoja mahdollisesti luovutetaan,
- e) suunnitellut tietojensiirrot kolmansiin maihin,

--”

- 9 Direktiivin 95/46 20 artiklan, jonka otsikkona on ”Ennakkotarkastus”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on määriteltävä käsittelyt, joista saattaa aiheutua erityisiä riskejä rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien suhteen, ja valvottava, että tällaiset käsittelyt tutkitaan ennen niiden toteuttamista.

2. Valvontaviranomaiset tekevät tällaisia ennakkotarkastuksia sen jälkeen, kun ne ovat saaneet ilmoituksen rekisterinpitäjältä tai tietojen suojaamisesta vastaavalta henkilöltä, jonka on epäselvissä tapauksissa neuvoteltava valvontaviranomaisen kanssa.”

- 10 Direktiivin 95/46 21 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, että valvontaviranomainen pitää rekisteriä 18 artiklan mukaisesti ilmoitetuista käsittelyistä -- rekisteriin on sisällyttävä vähintään 19 artiklan 1 kohdan a–e alakohdassa luetellut tiedot”.

- 11 Direktiivin 95/46 28 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi viranomainen (jäljempänä valvontaviranomainen) valvomaan itsenäisesti tämän direktiivin mukaisesti toteutettujen kansallisten toimenpiteiden soveltamista kyseessä olevan valtion alueella.

2. Asetus (EY) N:o 45/2001

- 12 Yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18.12.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 (EYVL 2001, L 8, s. 1) 27 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Euroopan tietosuojavaltuutetun on tarkastettava ennakolta ne käsittelyt, joihin saattaa liittyä erityisiä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä vaaroja käsittelyjen luonteen, laajuuden tai tarkoitusten vuoksi.

2. Seuraaviin käsittelyihin saattaa liittyä tällaisia vaaroja:

- a) terveyteen sekä rikoksia koskeviin epäilyihin, rikoksiin, rikosasioissa annettaviin tuomioihin tai turvaamistoimiin liittyvät tietojenkäsittelyt;

- b) käsittelyt, joiden tarkoituksena on arvioida rekisteröityjen henkilökohtaisia ominaisuuksia, kuten heidän pätevyytään, suorituskykyään tai käyttäytymistään;

- c) käsittelyt, jotka mahdollistavat eri tarkoituksia varten käsiteltyjen tietojen sellaisen yhdistämisen, jota koskevia säännöksiä ei ole kansallisessa tai yhteisön lainsäädännössä;

- d) käsittelyt, joiden tarkoituksena on henkilön jättäminen ilman tiettyä oikeutta, etuutta tai sopimusta.”

3. Direktiivi 2006/24

- ¹³ Direktiivissä 2006/24 jäsenvaltioille asetetaan velvollisuus säilyttää tietyn ajan tiedot, jotka tuotetaan tai joita käsitellään yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tai yleisten viestintäverkkojen yhteydessä.

4. Asetus N:o 1290/2005

- ¹⁴ Asetuksessa N:o 1290/2005 vahvistetaan edellytykset ja erityissäännöt, joita sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan menojen rahoittamiseen.

- 15 Asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklassa säädetään, että Euroopan komissio vahvistaa tämän asetuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Saman asetuksen 42 artiklan 8 b alakohdan mukaan komissio vahvistaa erityisesti

”yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat 44 a artiklassa tarkoitettujen tuensaajia koskevien tietojen julkaisemista, sekä käytännön seikkoja, jotka liittyvät yksilöiden suojeluun henkilötietojen käsittelyssä, niiden periaatteiden mukaisesti, joista säädetään tietosuojaa koskevassa yhteisön lainsäädännössä. Näillä säännöillä on erityisesti varmistettava se, että varojen saajille ilmoitetaan, että nämä tiedot voidaan julkaista ja että tarkastus- ja tutkintaelimet voivat käsitellä niitä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojelemiseksi, mainiten tietojen antamisajankohdan”.

- 16 Asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa, jonka otsikkona on ”Tuensaajien julkistaminen”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on – – varmistettava, että maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajat ja kunkin tuensaajan kustakin näistä rahastoista saamat määrät julkaistaan vuosittain.

Vähintään seuraavat tiedot on julkaistava:

- a) maataloustukirahaston osalta määrää eriteltynä asetuksen (EY) N:o 1782/2003 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin suoriin tukiin ja muihin menoihin;

b) maaseuturahaston osalta julkisen rahoituksen kokonaismäärä tuensaajaa kohden.”

17 Asetuksen N:o 1290/2005 muuttamisesta annetun asetuksen N:o 1437/2007 johdanto-osan 13 ja 14 perustelukappaleessa todetaan tämän osalta seuraavaa:

”13) Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 [(EYVL L 248, s. 1)] tarkistuksen yhteydessä siihen lisätiin Euroopan avoimuusaloitteen toteuttamiseksi säännökset, jotka liittyvät talousarviosta peräisin olevien varojen saajia koskevien tietojen julkaisemiseen. Julkaisemisesta on säädettävä asiaa koskevin alakohtaisin asetuksin. Sekä maataloustukirahasto että maaseuturahasto ovat osa Euroopan yhteisöjen talousarviota, ja niistä rahoitetaan menoja jäsenvaltioiden ja komission yhteistyössä toteuttaman hallinnoinnin puitteissa. Sen vuoksi olisi vahvistettava säännöt mainittujen rahastojen tuensaajia koskevien tietojen julkaisemisesta. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tuensaajat ja kunkin tuensaajan kustakin näistä rahastoista saamat määrät julkaistaan vuosittain.

14) Edellä tarkoitettujen tietojen julkaiseminen lisää yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvien yhteisön varojen käytön avoimuutta ja parantaa kyseisten rahastojen moitteetonta varainhoitoa, kun erityisesti käytettyjen varojen julkinen valvonta paranee. Näiden tavoitteiden ensisijaisen painoarvon huomioon ottaen on perusteltua säätää, suhteellisuusperiaatteen ja henkilötietojen suojaamista koskevan vaatimuksen mukaisesti, asiaa koskevien tietojen yleisestä

julkaisemisesta, edellyttäen, että se ei mene pidemmälle kuin on tarpeen demokraattisessa yhteiskunnassa sekä sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi. Ottaen huomioon Euroopan tietosuojavaltuutetun 10 päivänä huhtikuuta 2007 antaman lausunnon [(EUVL C 134, s. 1)] on tarkoituksenmukaista säätää siitä, että varojen saajille ilmoitetaan, että tiedot voidaan julkaista ja tarkastus- ja tutkintaelimet voivat käsitellä niitä.”

5. Asetus N:o 259/2008

- 18 Komissio antoi asetuksen N:o 259/2008 asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdan nojalla.
- 19 Kyseisen asetuksen johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”[Maataloustukirahaston ja maaseuturahaston varojen saajia koskevien] tietojen julkaiseminen lisää yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvien yhteisön varojen käytön avoimuutta ja parantaa kyseisten rahastojen moitteetonta varainhoitoa, kun erityisesti käytettyjen varojen julkinen valvonta paranee. Kyseisten tavoitteiden ensisijainen painoarvo huomioon ottaen on suhteellisuusperiaatteen ja henkilötietojen suojaamista koskevan vaatimuksen kannalta perusteltua säätää asiaa koskevien tietojen yleisestä julkaisemisesta, sillä se ei mene pitemmälle kuin on tarpeen demokraattisessa yhteiskunnassa, sekä sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisestä.”

20 Saman asetuksen johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa täsmennetään, että ”tietosuojavaatimusten noudattamiseksi rahastojen tuensaajille olisi ilmoitettava ennen julkaisemista heitä koskevien tietojen julkaisemisesta”.

21 Asetuksen N:o 259/2008 1 artiklan 1 kohdassa täsmennetään asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa tarkoitetun julkaisemisen sisältö ja säädetään, että julkaisemisen yhteydessä on esitettävä seuraavat tiedot:

- a) etu- ja sukunimi, kun tuensaajat ovat luonnollisia henkilöitä;

- b) täydellinen virallinen nimi, sellaisena kuin se on rekisteröitynä, kun tuensaajat ovat oikeushenkilöitä;

- c) yhdistyksen täydellinen nimi, sellaisena kuin se on rekisteröitynä tai muulla tavoin virallisesti tunnustettuna, kun tuensaajat ovat luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden yhdistyksiä, jotka eivät ole itse oikeushenkilöitä;

- d) kunta, jossa tuensaaja asuu tai jonne tämä on rekisteröity, tarvittaessa kunnan postinumero tai sen osa;

- e) [maataloustukirahaston] osalta kunkin tuensaajan kyseisenä varainhoitovuonna saamien asetuksen (EY) N:o 1782/2003 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettujen suorien tukien määrä;

- f) maataloustukirahaston osalta kunkin tuensaajan kyseisenä varainhoitovuonna saamien muiden kuin e alakohdassa tarkoitettujen maksujen määrä;

- g) [maaseuturahaston] osalta kunkin tuensaajan kyseisenä varainhoitovuonna saaman julkisen rahoituksen kokonaismäärä, johon sisältyy sekä yhteisön että kansallinen rahoitusosuus;

- h) kunkin tuensaajan kyseisenä varainhoitovuonna saamien e, f ja g alakohdassa tarkoitettujen määrien summa;

- i) valuutta, jona nämä määrät on saatu.”

²² Asetuksen N:o 259/2008 2 artiklan mukaan ”edellä 1 artiklassa tarkoitettujen tietojen on oltava saatavilla yhdellä jäsenvaltiokohtaisella www-sivustolla, joka on varustettu hakutoiminnolla, jonka ansiosta käyttäjät pystyvät hakemaan tuensaajia nimen, kunnan, 1 artiklan e, f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen saatujen määrien tai niiden yhdistelmän perusteella ja poimimaan kaikki asiaa koskevat tiedot yhtenä tietokokonaisuutena”.

²³ Kyseisen asetuksen 3 artiklan 3 kohdassa täsmennetään, että ”tiedot on pidettävä saatavilla www-sivustolla kahden vuoden ajan siitä, kun ne on julkaistu ensimmäisen kerran”.

24 Asetuksen N:o 259/2008 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tuensaajille, että heitä/niitä koskevat tiedot julkaistaan asetuksen – – N:o 1290/2005 ja tämän asetuksen mukaisesti ja että yhteisöjen ja jäsenvaltioiden tarkastus- ja tutkintaelimet voivat käsitellä näitä tietoja yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseksi.

2. Kun kyseessä ovat henkilötiedot, 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava [direktiivin 95/46] vaatimusten mukaisesti ja tuensaajille on ilmoitettava, mitkä ovat heidän oikeutensa mainitun direktiivin mukaisina rekisteröityinä henkilöinä ja millaisia menettelyjä näitä oikeuksia harjoitettaessa on sovellettava.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmoitettava tuensaajille sisällyttämällä ne maataloustukirahaston ja maaseuturahaston varojen saamiseksi esitettäviin hakemuksiin tai muulla tavoin, kun tiedot kerätään.

-- ”

II Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

25 Pääasioiden kantajina, joista toinen on sijoittautunut Land Hesseniin ja toinen asuu siellä, ovat maatalousyrittäjä, joka on oikeudelliselta muodoltaan yhtiö (asia C-92/09), ja päätoiminen maanviljelijä (asia C-93/09). Ne hakivat varainhoitovuonna 2008 toimivaltaiselta paikallisviranomaiselta maataloustukirahaston tai maaseuturahaston varoja; nämä hakemukset hyväksyttiin päätöksillä, jotka tehtiin 5.12.2008 (asia C-93/09) ja 31.12.2008 (asia C-92/09).

26 Molemmissa tapauksissa hakulomake sisälsi seuraavan maininnan:

”Olen tietoinen siitä, että asetuksen – N:o 1290/2005 44 a artiklan mukaan maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajat ja kunkin tuensaajan näistä rahastoista saamat määrät on julkaistava. Julkaisemisvelvollisuus koskee kaikkia tukia, joita haetaan yhteisen hakemuksen yhteydessä asetuksen (EY) N:o 796/2004 11 artiklassa tarkoitettuna yhtenäishakemuksena, ja tiedot on julkaistava vuosittain viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivänä.”

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin selittää, että Bundesanstaltin internetsivustolla on yleisön nähtävillä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajien

nimet, näiden sijoittautumis- tai asuinpaikkakunta, tämän paikkakunnan postinumero sekä vuosittain saadut määrät. Mainittu sivusto on varustettu hakutoiminnolla.

- 28 Pääasioiden kantajat nostivat 26.9.2008 (asia C-92/09) ja 18.12.2008 (asia C-93/09) kanteet, joiden tarkoituksena oli estää, että näitä kantajia koskevat tiedot julkaistaan. Näiden kantajien mukaan maataloustukirahastosta tai maaseuturahastosta saatujen määrien julkaiseminen ei ole perusteltavissa pakottavalla yleisellä edulla. Tuensaajia ei ole mainittava nimeltä myöskään Euroopan sosiaalirahastoa koskevien sääntöjen mukaan. Pääasioiden kantajat vaativat kanteissaan, että Land Hessen määrätään pidättymään tai kieltäytymään välittämästä tai julkaisemasta kyseisiä tietoja siltä osin kuin kyse on maataloustukirahaston ja maaseuturahaston varoja, jotka pääasioiden kantajille on myönnetty, koskevien tietojen yleisestä julkaisemisesta.
- 29 Land Hessen, jonka mukaan pääasioiden kantajia koskevien tietojen julkaisemista koskeva velvollisuus perustuu asetuksiin N:o 1290/2005 ja N:o 259/2008, on kuitenkin sitoutunut olemaan julkaisematta määriä, jotka nämä kantajat ovat saaneet maataloustukirahaston tai maaseuturahaston tuensaajina, ennen kuin pääasioissa on annettu lainvoimainen ratkaisu.
- 30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklasta ilmenevässä julkaisemisvelvollisuudessa on kyse henkilötietojen suoja koskevan perusoikeuden perusteettomasta loukkauksesta. Kyseisen tuomioistuimen mukaan mainitulla säännöksellä, jonka tarkoituksena on lisätä eurooppalaisista rahastoista myönnettyjen varojen käytön avoimuutta, ei paranneta sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemistä, joita varten on olemassa laajoja valvontamekanismeja. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo yhdistetyissä asioissa C-465/00, C-138/01

ja C-139/01, Österreichischer Rundfunk ym., 20.5.2003 annetun tuomion (Kok., s. I-4989) perusteella, että kyseinen julkaisemisvelvollisuus ei missään tapauksessa ole oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään. Saman tuomioistuimen mukaan lisäksi asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdassa annetaan komissiolle liian laaja harkintavalta niin julkaistavien tietojen määrittämisen kuin julkaisemisvälineenkin osalta, joten kyseinen säännös on ristiriidassa EY 202 artiklan kolmannen luetelmakohdan ja EY 211 artiklan neljännen luetelmakohdan kanssa.

- 31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdan ja 44 a artiklan pätevyyttä koskevasta kysymyksestä riippumatta, että asetuksella N:o 259/2008, jossa säädetään maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia koskevien tietojen julkaisemisesta yksinomaan internetissä, loukataan perusoikeutta henkilötietojen suojaan. Kyseinen tuomioistuin korostaa, että jälkimmäisen asetuksen mukaan kyseessä olevalle internetsivustolle on mahdollista päästä muistakin kuin vain Euroopan unionin alueella sijaitsevista Internet Protocol -osoitteista (jäljempänä IP-osoitteet). Tietoja on myöskin mahdoton poistaa internetistä asetuksen N:o 259/2008 3 artiklan 3 kohdassa säädetyn kahden vuoden ajan päätyttyä. Kyseisen tuomioistuimen mukaan sillä, että tiedot julkaistaan yksinomaan internetissä, on lisäksi ehkäisevä vaikutus. Yhtäältä kansalaisilla, jotka haluavat hankkia asiasta tietoa, on oltava pääsy internetiin. Toisaalta nämä kansalaiset altistuvat riskille, että heidän tietonsa varastoidaan direktiivissä 2006/24 tarkoitettulla tavalla. Kyseisen tuomioistuimen mukaan on paradoksaalista, että yhtäältä vahvistetaan televiestinnän valvontaa ja toisaalta säädetään, että tietoihin, joiden tarkoituksena on antaa kansalaisille mahdollisuus osallistua julkisiin asioihin, on pääsy vain sähköisesti.
- 32 Siltä varalta, että unionin tuomioistuimen mukaan tämän tuomion 30 ja 31 kohdassa mainitut säännökset eivät ole pätemättömiä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää vielä tulkintaa direktiivin 95/46 eri säännöksistä. Se katsoo, että henkilötietoja voidaan julkaista vain, jos mainitun direktiivin 18 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetty toimenpiteet on toteutettu. Kansallisen tuomioistuimen toimittamien tietojen mukaan Saksan lainsäätävä, erityisesti Land Hessenin lainsäätävä, on käyttänyt kyseisessä säännöksessä annettua mahdollisuutta. Sama tuomioistuin

kuitenkin toteaa, että Land Hessenin ympäristö-, maaseutu- ja kuluttajansuojaministeriö on tehnyt puutteellisesti ilmoituksen henkilötietojen suojaamisesta vastaavalle henkilölle. Tälle nimittäin ei ole toimitettu tiettyjä tietoja, kuten tietoa siitä, että Bundesanstalt käsittelee tietoja Land Hessenin lukuun ja tarvittaessa yksityisen sivullisen avulla, konkreettisia tietoja tietojen poistamisen määräajoista ja näihin tietoihin pääsyn tarjoajasta sekä IP-osoitteiden tallennustietoja.

- 33 Lisäksi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mielestä maataloustukien saajia koskevat tiedot olisi saatu julkaista vasta direktiivin 95/46 20 artiklassa säädetyn kaltaisen ennakkotarkastuksen jälkeen. Kyseisen tuomioistuimen mukaan ennakkotarkastusta ei kuitenkaan ole tässä tapauksessa tehnyt keskusvalvontaviranomainen vaan yrityksen tai asiasta vastaavan hallinnon tietojen suojaamisesta vastaava henkilö, ja tämä tarkastus on tehty puutteellisten ilmoitusten perusteella.
- 34 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii lopuksi käyttäjien, jotka tekevät maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia koskevista tiedoista hakuja Bundesanstaltin internetsivustolla, IP-osoitteiden tallennuksen lainmukaisuutta direktiivin 95/46 7 artiklan e alakohdan kannalta.
- 35 Verwaltungsgericht Wiesbaden on näin ollen päättänyt lykätä asioiden käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset, jotka ovat asioissa C-92/09 ja C-93/09 sanamuodoltaan identtiset:

”1) Ovatko -- asetuksen -- N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohta ja 44 a artikla, jotka lisättiin -- asetuksella -- N:o 1437/2007, pätemättömiä?

2) Onko -- asetus -- N:o 259/2008

a) pätemätön

b) pätevä ainoastaan siksi, että -- direktiivi 2006/24 -- on pätemätön?

Mikäli ensimmäisessä ja toisessa kysymyksessä mainitut säännökset ovat päteviä:

3) Onko -- direktiivin 95/46 -- 18 artiklan 2 kohdan toista luetelmakohtaa tulkittava siten, että tiedot saa julkaista -- asetuksen -- N:o 259/2008 mukaan vasta sen jälkeen, kun on suoritettu mainitussa artiklassa säädetty menettely, joka korvaa valvontaviranomaiselle tehtävän ilmoituksen?

4) Onko -- direktiivin 95/46 -- 20 artiklaa tulkittava siten, että tiedot saa julkaista -- asetuksen -- N:o 259/2008 mukaan vasta sen jälkeen, kun on tehty ennakkotarkastus, josta säädetään kansallisessa lainsäädännössä tällaisten tapausten varalta?

5) Mikäli neljänteen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko – – direktiivin 95/46 – – 20 artiklaa tulkittava siten, että ennakkotarkastusta ei ole tehty tehokkaasti, jos se perustuu mainitun direktiivin 18 artiklan 2 kohdan toisen luettelukohdan mukaiseen rekisteriin, joka ei sisällä vaadittuja tietoja?

6) Onko – – direktiivin 95/46 – – 7 artiklaa – ja käsiteltävässä asiassa erityisesti sen e alakohtaa – tulkittava siten, että käytäntö, jossa tietyn internetsivuston käyttäjän IP-osoitteet tallennetaan ilman käyttäjän nimenomaista suostumusta, on vastoin mainittua artiklaa?”

³⁶ Presidentin 4.5.2009 antamalla määräyksellä asiat C-92/09 ja C-93/09 yhdistettiin kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

III Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

³⁷ Ennakkoratkaisupyyntöissä on yhtäältä kysymyksiä asetusten N:o 1290/2005 ja N:o 259/2008 pätevyydestä, jota tiedustellaan ensimmäisessä ja toisessa kysymyksessä, ja toisaalta kysymyksiä direktiivin 95/46 tulkinnasta, jota tiedustellaan kolmannessa, neljännessä, viidennessä ja kuudennessa kysymyksessä. Ennen asiakysymysten tutkimista on tarpeen pohtia, voidaanko toisen kysymyksen toinen osa ja kuudes kysymys ottaa tutkittaviksi.

A Tutkittavaksi ottaminen

- 38 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy unionin tuomioistuimelta toisen kysymyksensä toisessa osassa direktiivin 2006/24 pätevydestä ja kuudennessa kysymyksessään direktiivin 95/46 7 artiklan e alakohdan tulkinnasta sen arvioimiseksi, onko internetsivustojen käyttäjiä koskevien tiettyjen tietojen säilyttäminen, josta unionin lainsäädännössä ja Saksan lainsäädännössä säädetään, lainmukaista.
- 39 Tästä on heti aluksi palautettava mieleen, että vaikka ennakkoratkaisumenettelyssä noudatettavan toimivallanjaon perusteella yksinomaan kansallisen tuomioistuimen asiana on määrittää niiden kysymysten kohde, jotka se haluaa esittää unionin tuomioistuimelle, unionin tuomioistuin on katsonut, että sen on oman toimivaltaisuutensa arvioimiseksi poikkeustapauksissa tutkittava ne olosuhteet, joiden vallitessa kansallinen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisukysymyksen (asia C-567/07, Woningstichting Sint Servatius, tuomio 1.10.2009, Kok., s. I-9021, 42 kohta).
- 40 Näin on asia erityisesti silloin, kun unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettu ongelma on luonteeltaan täysin hypoteettinen tai kun kansallisen tuomioistuimen pyytämällä unionin oikeussäännön tulkitsemisella tai sen pätevyden tutkimisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen (ks. vastaavasti asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995, Kok., s. I-4921, 61 kohta; asia C-466/04, Acereda Herrera, tuomio 15.6.2006, Kok., s. I-5341, 48 kohta; asia C-380/05, Centro Europa 7, tuomio 31.1.2008, Kok., s. I-349, 53 kohta ja em. asia Woningstichting Sint Servatius, tuomion 43 kohta).

- 41 Ennakkoratkaisupyyntöistä ilmenee, että kumpikin pääasioiden kantajista on nostanut ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa kanteen itseään koskevien tietojen julkaisemisesta asetusten N:o 1290/2005 ja N:o 259/2008 nojalla. Kanteissa vaaditaan, että Land Hessen pidättyy tai kieltäytyy välittämästä tai julkaisemasta tietoja, jotka koskevat näiden kantajien maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta saamia tukia.
- 42 Toisen kysymyksen toisella osalla ja kuudennella kysymyksellä ei ole yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävien asioiden kohteeseen. Niissä ei nimittäin ole kyse mainittujen rahastojen tuensaajia, kuten pääasioiden kantajia, koskevien tietojen julkaisemisesta vaan henkilöitä, jotka tekevät hakuja internetsivustoilta, koskevien tietojen säilyttämisestä. Koska toisen kysymyksen toisen osan ja kuudennen kysymyksen tutkimisesta ei ole siten mitään hyötyä pääasioiden ratkaisun kannalta, niihin ei ole tarpeen vastata.

B *Asiakysymys*

1. Ensimmäinen kysymys ja toisen kysymyksen ensimmäinen osa

a) Alustavat huomautukset

- 43 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää ensimmäisessä kysymyksessään ja toisen kysymyksensä ensimmäisessä osassa unionin tuomioistuinta tutkimaan

yhtäältä asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklan ja asetuksen N:o 259/2008, joka sisältää mainitussa 44 a artiklassa säädetyn julkaisemisvelvollisuuden soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, pätevyiden ja toisaalta asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdan, joka on asetuksen N:o 259/2008 oikeusperusta, pätevyiden.

- ⁴⁴ Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan edellisessä kohdassa mainituista säännöksistä ilmenevä velvollisuus julkaista maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia koskevia tietoja merkitsee henkilötietojen suojaa koskevan perusoikeuden perusteetonta loukkausta. Se viittaa tämän osalta pääasiallisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklaan.
- ⁴⁵ On palautettava mieleen, että SEU 6 artiklan 1 kohdan mukaan unioni tunnustaa oikeudet, vapaudet ja periaatteet, jotka esitetään Euroopan unionin perusoikeuskirjassa (jäljempänä perusoikeuskirja), ”jolla on sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksilla”.
- ⁴⁶ Asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdan ja 44 a artiklan sekä asetuksen N:o 259/2008 pätevyys on siis tutkittava perusoikeuskirjan määräysten kannalta.
- ⁴⁷ Tästä on huomattava, että perusoikeuskirjan 8 artiklan 1 kohdan mukaan ”jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan”. Tämä perusoikeus liittyy kiinteästi saman perusoikeuskirjan 7 artiklassa vahvistettuun oikeuteen, joka koskee yksityiselämän kunnioitusta.

- 48 Oikeus henkilötietojen suojaan ei kuitenkaan ole ehdoton oikeus, vaan se on suhteutettava siihen tehtävään, joka sillä on yhteiskunnassa (ks. vastaavasti asia C-112/00, Schmidberger, tuomio 12.6.2003, Kok., s. I-5659, 80 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 49 Perusoikeuskirjan 8 artiklan 2 kohdassa sallitaan siten henkilötietojen käsittely, jos tietyt edellytykset täyttyvät. Kyseisessä määräyksessä määrätään tästä, että henkilötietojen ”käsittelyn on oltava asianmukaista ja sen on tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten ja asianomaisen henkilön suostumuksella tai muun laissa säädetyn oikeuttavan perusteen nojalla”.
- 50 Lisäksi perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaan perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustetun kaltaisten oikeuksien käyttämistä voidaan rajoittaa, jos näistä rajoituksista säädetään lailla, jos niissä kunnioitetaan kyseisten oikeuksien ja vapauksien olennaista sisältöä ja jos ne suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.
- 51 Lopuksi perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdasta ilmenee, että siltä osin kuin perusoikeuskirjan oikeudet vastaavat Euroopan ihmisoikeussopimuksessa taattuina oikeuksia, niiden merkitys ja ulottuvuus ovat samat kuin mainitussa sopimuksessa. Perusoikeuskirjan 53 artiklassa lisätään tähän, ettei perusoikeuskirjan määräyksiä saa tulkita siten, että ne rajoittaisivat tai loukkaisivat niitä oikeuksia, jotka tunnustetaan erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksessa.

52 On siis katsottava yhtäältä, että perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettu oikeus yksityiselämän kunnioittamiseen henkilötietojen käsittelyssä koskee kaikenlaisia tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä koskevia tietoja (ks. mm. asia Amann v. Sveitsi, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 16.2.2000, Recueil des arrêts et décisions 2000-II, 65 kohta ja asia Rotaru v. Romania, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 4.5.2000, Recueil des arrêts et décisions 2000-V, 43 kohta), ja toisaalta, että rajoitukset, jotka voidaan legitimiin tehdä henkilötietojen suojaan koskevaan oikeuteen, vastaavat rajoituksia, jotka sallitaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan yhteydessä.

b) Asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklan ja asetuksen N:o 259/2008 pätevyys

53 Ensinnäkin on palautettava mieleen, että asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa ja asetuksessa N:o 259/2008, jolla mainittu artikla pannaan täytäntöön, säädettyä julkaisemisesta on yksilöitävä nimeltä mainiten kaikki maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajat, joina on sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä. Tämän tuomion 52 kohdassa selostetun perusteella on kuitenkin todettava, että oikeushenkilöt voivat vedota tällaisen yksilöinnin kannalta perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan mukaiseen suojaan vain siltä osin kuin oikeushenkilön virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai usea luonnollinen henkilö.

54 Tästä on kyse erityisesti pääasian kantajan osalta asiassa C-92/09. Kyseessä olevan yhtymän virallisessa nimessä nimittäin yksilöidään suoraan luonnollisia henkilöitä, jotka ovat sen osakkaita.

55 Toiseksi on tutkittava, loukataanko asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklalla ja asetuksella N:o 259/2008 maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajien, jotka ovat tunnistettuja tai tunnistettavissa olevia luonnollisia henkilöitä (jäljempänä kyseessä olevat tuensaajat), oikeuksia, jotka heille tunnustetaan perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa, ja tarvittaessa on tutkittava, onko tällainen loukkaus oikeutettu perusoikeuskirjan 52 artiklan kannalta.

i) Perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettujen oikeuksien loukkaus

56 Asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa jäsenvaltiot veloitetaan varmistamaan, että maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajat ja kunkin tuensaajan kustakin näistä rahastoista saamat määrät julkaistaan vuosittain jälkikäteen. Asetuksen N:o 1437/2007, jolla muutetaan asetusta N:o 1290/2005, johdanto-osan 14 perustelukappaleesta ilmenee, että kyse on mainittujen tietojen ”yleisestä julkaisemisesta”.

57 Asetuksen N:o 259/2008 1 artiklan 1 kohdan d alakohdassa täsmennetään julkaisemisen sisältö ja säädetään, että edellisessä kohdassa mainittujen seikkojen ja muiden saatuja tukia koskevien tietojen lisäksi julkaistaan ”kunta, jossa tuensaaja asuu tai jonne tämä on rekisteröity, tarvittaessa kunnan postinumero tai sen osa”. Saman asetuksen 2 artiklassa säädetään, että tietojen on oltava saatavilla yhdellä jäsenvaltiokohtaisella internetsivustolla, joka on varustettu hakutoiminnolla.

- 58 On riidatonta, että kyseessä olevien tuensaajien maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta saamat määrät ovat usein huomattava osa heidän tuloistaan. Tietojen, joissa mainitaan tuensaajien nimet ja heidän saamansa tarkat määrät, julkaisemisessa internetsivustolla on siten kyse, koska ulkopuoliset saavat pääsyt näihin tietoihin, puuttumisesta tuensaajien perusoikeuskirjan 7 artiklassa tarkoitettuun yksityiselämään (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat *Österreichischer Rundfunk ym.*, tuomion 73 ja 74 kohta).
- 59 Tässä on merkityksetöntä, että julkaistavat tiedot liittyvät ammattitoimintaan (ks. em. yhdistetyt asiat *Österreichischer Rundfunk ym.*, tuomion 73 ja 74 kohta). Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on tältä osin todennut Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan tulkinnasta, ettei ilmaisua ”yksityiselämä” pidä tulkita suppeasti ja ettei ”mikään periaatteellinen syy salli sitä, että ammattitoiminta jätettäisiin – – ’yksityiselämän’ käsitteen ulkopuolelle” (ks. mm. em. asia *Amann v. Sveitsi*, Euroopan ihmisoikeustuomioistuintuomio, 65 kohta ja em. asia *Rotaru v. Romania*, Euroopan ihmisoikeustuomioistuintuomio, 43 kohta).
- 60 Lisäksi asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa ja asetuksessa N:o 259/2008 säädetysissä julkaisemisessa on kyse henkilötietojen käsittelystä, joka kuuluu perusoikeuskirjan 8 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan.
- 61 Land Hessen kuitenkin kiistää sen, että kyse ylipäättään olisi puuttumisesta pääasioiden kantajien yksityiselämään, koska heille oli heidän tukihakemuslomakkeessaan ilmoitettu heitä koskevien tietojen pakollisesta julkaisemisesta ja koska he olivat perusoikeuskirjan 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti antaneet suostumuksensa tähän julkaisemiseen hakemuksensa jättämällä.
- 62 Tästä on todettava, että asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdassa säädetään vain, että ”varojen saajille ilmoitetaan, että [heitä koskevat tiedot eli

heidän nimensä ja kustakin rahastosta saadut määrät] voidaan julkaista”. Asetuksen N:o 259/2008 4 artiklan 1 kohdassa on samankaltainen säännös, jonka mukaan ”jäsenvaltioiden on ilmoitettava tuensaajille, että heitä/niitä koskevat tiedot julkaistaan”.

63 Unionin kyseessä olevan säännösten, jossa vain säädetään, että tuensaajille ilmoitetaan etukäteen heitä/niitä koskevien tietojen julkaisemisesta, tarkoituksena ei siis ole perustaa henkilötietojen käsittelyä, josta siinä säädetään, kyseessä olevien tuensaajien suostumukseen. Lisäksi on todettava, että pääasioissa on niin, että kumpikin kantaja on tukihakemuslomakkeessa vain maininnut olevansa ”tietoinen siitä, että asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklan mukaan maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajat – – on julkaistava”.

64 Koska yhtäältä tietojen, joissa mainitaan tuensaajien nimet sekä heidän maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta saamansa tarkat määrät, julkaisemisella loukataan näiden tuensaajien oikeuksia, jotka tunnustetaan perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa, ja koska toisaalta tällainen henkilötietojen käsittely ei perustu kyseisten tuensaajien suostumukseen, on tutkittava, onko tällainen loukkaus oikeutettu perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan kannalta.

ii) Perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettujen oikeuksien loukkauksen oikeuttaminen

65 On palautettava mieleen, että perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaan perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettujen kaltaisten oikeuksien käyttämisestä voidaan rajoittaa, jos näistä rajoituksista säädetään lailla, jos niissä kunnioitetaan kyseisten

oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä ja jos ne suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.

- 66 Ensinnäkin on selvää, että puuttumisesta, joka seuraa tietojen, joissa mainitaan tuensaajien nimet, julkaisemisesta internetsivustolla, on katsottava, että siitä on ”säädetty lailla” perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Asetuksen N:o 259/2008 1 artiklan 1 kohdassa ja 2 artiklassa nimittäin säädetään nimenomaisesti tällaisesta julkaisemisesta.
- 67 Toiseksi on huomattava siitä, vastaako kyseinen puuttuminen perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla unionin tunnustamaa yleisen edun mukais-ta tavoitetta, että asetuksen N:o 1437/2007, jolla muutetaan asetusta N:o 1290/2005, johdanto-osan 14 perustelukappaleesta ja asetuksen N:o 259/2008 johdanto-osan kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, että maataloustukirahaston ja maaseu-turahaston tuensaajien nimien ja näiden tuensaajien kyseisistä rahastoista saamien määrien julkaisemisen tarkoituksena on ”lisätä yhteiseen maatalouspolitiikkaan liit-tyvien yhteisön varojen käytön avoimuutta ja parantaa kyseisten rahastojen moitteetonta varainhoitoa, kun erityisesti käytettyjen varojen julkinen valvonta paranee”.
- 68 On palautettava mieleen, että avoimuusperiaate on kirjattu SEU 1 ja SEU 10 artiklaan sekä SEUT 15 artiklaan. Se parantaa kansalaisten mahdollisuuksia osallistua päätök-sentekomenettelyihin, ja sen avulla varmistetaan, että hallinto on demokraattisessa järjestelmässä suhteessa kansalaisiin legitimiimpää, tehokkaampaa ja vastuullisempaa (ks. asia C-41/00 P, Interporc v. komissio, tuomio 6.3.2003, Kok., s. I-2125, 39 kohta ja asia C-28/08 P, komissio v. Bavarian Lager, tuomio 29.6.2010, Kok., s. I-6055, 54 kohta).

- 69 Säännöksissä, joiden pätevyys on riitautettu, säädetty julkaiseminen parantaa maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta maksettujen varojen käytön julkista valvontaa, joten se myötävaikuttaa siihen, että hallinto käyttää julkisia varoja asianmukaisesti (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Österreichischer Rundfunk ym., tuomion 81 kohta).
- 70 Kyseinen julkaiseminen, joka koskee maataloustuki- ja maaseuturahastoista maksettujen varojen käyttöä, parantaa lisäksi kansalaisten mahdollisuuksia osallistua julkiseen keskusteluun päätöksistä, jotka koskevat yhteisen maatalouspolitiikan suuntaviivoja.
- 71 Näin ollen on katsottava, että kun asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklan ja asetuksen N:o 259/2008 tarkoituksena on lisätä yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvien varojen käytön avoimuutta, niillä on unionin tunnustama yleisen edun mukainen tavoite.
- 72 Kolmanneksi on tutkittava myös, onko perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettujen oikeuksien rajoitus oikeassa suhteessa tavoiteltuun legitimiin päämäärään (ks. mm. asia Gillow v. Yhdistynyt kuningaskunta, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 24.11.1986, A-sarja, nro 109, 55 kohta ja em. yhdistetyt asiat Österreichischer Rundfunk ym., tuomion 83 kohta).
- 73 Pääasioiden kantajat toteavat tästä, että tietojen, joiden julkaisemisesta säädetään asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa ja asetuksessa N:o 259/2008, avulla ulkopuoliset voivat tehdä päätelmiä pääasioiden kantajien tuloista. Pääasioiden kantajat selittävät, että nämä tuet ovat 30–70 prosenttia kyseessä olevien tuensaajien kokonaistuloista. Yleisön legitimit intressit täytettäisiin julkaisemalla nimettömiä tilastotietoja.
- 74 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan suhteellisuusperiaate, joka kuuluu unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin, edellyttää, että kyseessä oleva tavoite on

toteutettavissa unionin toimessa säädettyjen keinojen avulla ja että näillä keinoilla ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (asia C-58/08, Vodafone ym., tuomio 8.6.2010, Kok., s. I-4999, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 75 On riidatonta, että tietojen, joissa mainitaan tuensaajien nimet sekä heidän maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta saamansa tarkat määrät, julkaisemisella internetissä voidaan lisätä avoimuutta kyseessä olevien maataloustukien käytössä. Tällaisilla kansalaisten saataville annetuilla tiedoilla parannetaan kyseessä olevien varojen käytön julkista valvontaa ja myötävaikutetaan julkisten varojen optimaaliseen käyttöön.
- 76 Toimenpiteen tarpeellisuudesta on muistutettava, ettei kyseessä olevaan julkaisemisesta koskevaan tavoitteeseen voida pyrkiä ottamatta huomioon sitä, että kyseinen tavoite on sovitettava yhteen perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettujen perusoikeuksien kanssa (ks. vastaavasti asia C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi ja Sata-media, tuomio 16.12.2008, Kok., s. I-9831, 53 kohta).
- 77 On siis tutkittava, ovatko Euroopan unionin neuvosto ja komissio saattaneet keskenään harmoniseen tasapainoon yhtäältä unionin intressin taata toimiansa avoimuus ja julkisten varojen optimaalinen käyttö ja toisaalta loukkauksen, joka on kohdistettu kyseessä olevien tuensaajien oikeuteen nauttia yksityiselämäänsä kohdistuvaa kunnioitusta yleensä ja erityisesti heidän oikeuteensa saada henkilötiedoilleen suojaa. Unionin tuomioistuin on jo katsonut tästä, että henkilötietojen suojaa koskevat poikkeukset ja rajoitukset on toteutettava täysin välttämättömän rajoissa (em. asia Satakunnan Markkinapörssi ja Sata-media, tuomion 56 kohta).
- 78 Unionin tuomioistuimessa kirjallisia huomautuksia esittäneet jäsenvaltiot sekä neuvosto ja komissio väittävät, että asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa ja asetuksessa N:o 259/2008 säädetyn julkaisemisen tavoitetta ei voitu saavuttaa toimenpiteillä, joilla olisi loukattu vähemmän kyseessä olevien tuensaajien oikeutta nauttia

yksityiselämäänsä kohdistuvaa kunnioitusta yleensä ja erityisesti heidän oikeuttaan saada henkilötiedoilleen suojaa. Tiedot, jotka koskisivat vain niitä kyseessä olevia tuensaajia, joiden saamat tuet ylittävät tietyn rajan, eivät antaisi verovelvollisille tuudenmukaista kuvaa yhteisestä maatalouspolitiikasta. Nämä nimittäin saisivat sen vaikutelman, että kyseessä olevilla maataloustuki- ja maaseuturahastoilla on vain ”suuria” tuensaajia, vaikka ”pieniä” tuensaajia on hyvin paljon. Julkaisemisen rajoittaminen oikeushenkilöihin ei myöskään olisi tyydyttävää. Komissio väittää tästä, että maataloustukien suurimpina tuensaajina on luonnollisia henkilöitä.

- 79 Demokraattisessa yhteiskunnassa verovelvollisilla kyllä on oikeus saada tietoja julkisten varojen käytöstä (em. yhdistetyt asiat Österreichischer Rundfunk ym., tuomion 85 kohta), mutta kyseessä olevien eri intressien välinen harmoninen tasapaino edellytti silti ennen säännösten, joiden pätevyys on riitautettu, antamista sitä, että kyseessä olevat toimielimet tutkivat, kävisikö niin, että tietojen, joissa mainitaan kaikkien tuensaajien nimet sekä heistä kunkin maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta saamat tarkat määrät, julkaiseminen yhden jäsenvaltiokohtaisen internetsivuston, josta voi tehdä vapaasti hakuja, välityksellä – ja erottamatta saatuja tukia toisistaan niiden keston, toistuvuuden tai lajin ja suuruuden mukaan – ylittää sen, mikä oli tarpeen legitiimien tavoitteiden saavuttamiseksi, kun otetaan erityisesti huomioon loukkaus, joka tällaisesta julkaisemisesta aiheutuisi perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustetuille oikeuksille.
- 80 Niiden luonnollisten henkilöiden, jotka ovat maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia, osalta neuvosto ja komissio eivät ole pyrkineet saattamaan yhtäältä unionin intressiä taata toimiansa avoimuus ja julkisten varojen optimaalinen käyttö ja toisaalta perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettuja perusoikeuksia keskenään mainittuun harmoniseen tasapainoon.
- 81 Mikään nimittäin ei osoita, että neuvosto ja komissio olisivat asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklaa ja asetusta N:o 259/2008 antaessaan pohtineet kyseessä olevia tuensaajia koskevien tietojen julkaisemista koskevia sellaisia yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka olisivat tällaisen julkaisemisen tavoitteen mukaisia ja joilla samalla

loukattaisiin vähemmän näiden tuensaajien oikeutta nauttia yksityiselämäänsä kohdistuvaa kunnioitusta yleensä ja erityisesti heidän oikeuttaan saada henkilötiedoilleen suojaa; tietojen, joissa mainitaan tuensaajien nimet, julkaisemista voitaisiin rajoittaa esimerkiksi ajanjaksojen, joina tukia on saatu, tukien toistuvuuden tai niiden lajin ja suuruuden mukaan.

- 82 Näin rajoitettua tietojen, joissa mainitaan tuensaajien nimet, julkaisemista voitaisiin tarvittaessa täydentää merkityksellisillä selityksillä, jotka koskevat muita luonnollisia henkilöitä, jotka ovat kyseisten rahastojen tuensaajia, ja heidän saamiaan määriä.
- 83 Toimielinten olisi siis saattaessaan kyseessä olevat eri intressit keskenään harmoniseen tasapainoon pitänyt tutkia, olisiko tämän tuomion 81 kohdassa mainitun kaltaisen rajoitettu nimitietojen julkaiseminen ollut riittävä pääasioissa kyseessä olevan unionin säännösten tavoitteiden saavuttamiseksi. Etenkään ei ilmene, ettei tällaisen rajoittamisen takia, joka suojaisi joitakin kyseessä olevista tuensaajista puuttumiselta heidän yksityiselämäänsä, annettaisi maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta maksettavista tuista kansalaisille sellaista riittävän totuudenmukaista kuvaa, jonka avulla voidaan saavuttaa kyseisen säännösten tavoitteet.
- 84 Unionin tuomioistuimessa kirjallisia huomautuksia esittäneet jäsenvaltiot sekä neuvosto ja komissio viittaavat myös siihen huomattavaan osuuteen, joka yhteisellä maatalouspolitiikalla on unionin talousarviossa, perustellakseen asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklassa ja asetuksessa N:o 259/2008 säädetyn julkaisemisen tarpeellisuuden.
- 85 Tällainen argumentti on hylättävä. On palautettava mieleen, että toimielimet ovat velvollisia saattamaan tasapainoon ennen luonnollista henkilöä koskevien tietojen julkaisemista unionin intressin taata toimiansa avoimuus ja loukkauksen, joka

kohdistuu perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettuihin oikeuksiin. Avoimuutta koskevalla tavoitteella ei voida katsoa olevan mitään automaattista etusijaa suhteessa henkilötietojen suojaa koskevaan oikeuteen (ks. vastaavasti em. asia komissio v. *Bavarian Lager*, tuomion 75–79 kohta), vaikka kyse onkin merkittävistä taloudellisista intresseistä.

⁸⁶ Edellä esitetystä ilmenee, että toimielimet eivät ole saattaneet yhtäältä asetuksen N:o 1290/2005 44 a artiklan ja asetuksen N:o 259/2008 tavoitteita ja toisaalta perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa luonnollisille henkilöille tunnustettuja oikeuksia keskenään harmoniseen tasapainoon. Kun otetaan huomioon, että henkilötietojen suojaa koskevat poikkeukset ja rajoitukset on toteutettava täysin välttämättömän rajoissa (em. asia *Satakunnan Markkinapörssi ja Satamedia*, tuomion 56 kohta) ja että on mahdollista toteuttaa toimenpiteitä, joilla loukataan vähemmän luonnollisten henkilöiden kyseistä perusoikeutta ja joilla voidaan samalla myötävaikuttaa tehokkaasti unionin kyseessä olevan säännösten tavoitteisiin, on todettava, että neuvosto ja komissio ovat säätäessään kaikkien luonnollisten henkilöiden, jotka ovat maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaaajia, nimien ja näiden saamien tarkkojen määrien julkaisemisesta ylittäneet suhteellisuusperiaatteen noudattamisen rajat.

⁸⁷ Lopuksi on katsottava oikeushenkilöistä, jotka ovat maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaaajia, siltä osin kuin nämä voivat vedota perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustettuihin oikeuksiin (ks. tämän tuomion 53 kohta), että unionin säännösten säännöksistä, joiden pätevyys on riitautettu, ilmenevä julkaisemisvelvollisuus ei ylitä suhteellisuusperiaatteen noudattamisen rajoja. Henkilötietojen suoja koskevan oikeuden loukkauksen vakavuus ei nimittäin ole oikeushenkilöiden osalta sama kuin luonnollisten henkilöiden osalta. Tästä on huomattava, että oikeushenkilöitä jo koskee laajennettu velvollisuus julkaista itseään koskevia tietoja. Lisäksi toimivaltaisten kansallisten viranomaisten velvollisuus tutkia ennen kyseessä olevien tietojen julkaisemista kunkin oikeushenkilön, joka on maataloustukirahaston tai maaseuturahaston tuensaaaja, osalta, yksilöidääkö sen nimessä luonnollisia henkilöitä, aiheuttaisi näille viranomaisille kohtuuttoman hallinnollisen rasituksen (ks. vastaavasti asia *K.U. v. Suomi*, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 2.3.2009, valituskirjelmä nro 2872/02, 48 kohta, ei vielä julkaistu).

88 Näin ollen on katsottava, että unionin oikeuden säännöksissä, joiden pätevyyttä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin epäilee, on löydetty oikea tasapaino kyseessä olevia intressejä huomioon otettaessa siltä osin kuin niissä on kyse oikeushenkilöitä koskevien tietojen julkaisemisesta.

89 Asetuksen N:o 1290/2005 44 a artikla ja asetus N:o 259/2008 on kaiken edellä esitetyn perusteella todettava pätemättömiksi siltä osin kuin näissä säännöksissä säädetään luonnollisten henkilöiden, jotka ovat maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia, osalta kutakin tuensaajaa koskevien henkilötietojen julkaisemisesta tekemättä eroa sellaisten merkityksellisten kriteerien mukaan kuin ajanjaksot, joina kyseiset luonnolliset henkilöt ovat saaneet tällaisia tukia, niiden toistuvuus tai niiden laji ja suuruus.

c) Asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdan pätevyys

90 On palautettava mieleen, että asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdassa annetaan komissiolle toimivalta vahvistaa vain kyseisen asetuksen 44 a artiklan täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

91 Koska kuitenkin asetuksen N:o 1290/2005 44 a artikla on todettava pätemättömäksi edellä mainituista syistä, kyseisen asetuksen 42 artiklan 8 b alakohta on samoin todettava pätemättömäksi.

92 Ensimmäiseen kysymykseen ja toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on siis vastattava, että asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohta ja 44 a artikla sekä asetus N:o 259/2008 ovat pätemättömiä siltä osin kuin näissä säännöksissä säädetään

luonnollisten henkilöiden, jotka ovat maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia, osalta kutakin tuensaajaa koskevien henkilötietojen julkaisemisesta tekemättä eroa sellaisten merkityksellisten kriteerien mukaan kuin ajanjaksot, joina kyseiset luonnolliset henkilöt ovat saaneet tällaisia tukia, niiden toistuvuus tai niiden laji ja suuruus.

d) Todetun pätemättömyyden ajalliset vaikutukset

⁹³ On muistutettava siitä, että silloin, kun se oikeusvarmuuteen liittyvien pakottavien syiden nojalla on perusteltua, unionin tuomioistuimelle on annettu SEUT 264 artiklan toisessa kohdassa, jota voidaan soveltaa analogisesti myös unionin toimen pätevyyden arviointia koskevassa SEUT 267 artiklan mukaisessa ennakkoratkaisumenettelyssä, harkintavalta kussakin yksittäistapauksessa todeta, miltä osin kyseisen toimen vaikutuksia kuitenkin on pidettävä pysyvinä (ks. vastaavasti asia C-333/07, Regie Networks, tuomio 22.12.2008, Kok., s. I-10807, 121 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

⁹⁴ Kun otetaan huomioon lukuisat julkaisemiset jäsenvaltioissa päteväksi katsotun säännösten nojalla, on katsottava, ettei tämän tuomion 92 kohdassa mainittujen säännösten pätemättömyyden perusteella voida kyseenalaistaa vaikutuksia, jotka on maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia koskevien luetteloiden julkaisemisella, jonka kansalliset viranomaiset ovat toteuttaneet kyseisten säännösten nojalla tämän tuomion antamispäivää edeltäneenä ajanjaksona.

2. Kolmas kysymys

- 95 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella kysymyksellään pääasiallisesti, onko direktiivin 95/46 18 artiklan 2 kohdan toista luetelmakohtaa tulkittava siten, että asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008 perustuva tietojen julkaiseminen on mahdollista vain, jos henkilötietojen suojaamisesta vastaava henkilö on ennen tällaista julkaisemista pitänyt kyseisen 18 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettua kattavaa rekisteriä.
- 96 Tästä on palautettava mieleen, että direktiivin 95/46 18 artiklan 1 kohdassa säädetään periaatteesta, jonka mukaan valvontaviranomaiselle on tehtävä ilmoitus ennen kuin toteutetaan henkilötietojen käsittely, joka on kokonaan tai osittain automatisoitu, tai sarja tällaisia käsittelyjä, joilla on sama tarkoitus tai useita toisiinsa liittyviä tarkoituksia. Kuten saman direktiivin johdanto-osan 48 perustelukappaleessa selitetään, ”ilmoitusmenettelyn tavoitteena on järjestää käsittelyn tarkoitusten ja pääpiirteiden julkistaminen sen valvomiseksi, että käsittely on tämän direktiivin mukaisten kansallisten säännösten mukainen”.
- 97 Direktiivin 95/46 18 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetään kuitenkin, että jäsenvaltiot voivat säätää ilmoitusmenettelyn yksinkertaistamisesta tai siitä poikkeamisesta erityisesti silloin, jos rekisterinpitäjä nimeää henkilötietojen suojaamisesta vastaavan henkilön. Ennakkoratkaisupyynnöistä ilmenee, että Land Hessenissä on nimetty tällainen henkilö sellaisen tietojen julkaisemisen osalta, joka perustuu asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008.
- 98 Direktiivin 95/46 18 artiklan 2 kohdan toisen luetelmakohdan mukaan henkilötietojen suojaamisesta vastaavalle henkilölle kuuluu eri tehtäviä, joilla voidaan varmistaa,

että käsittely ei loukkaa rekisteröityjen oikeuksia ja vapauksia. Tällainen henkilö huolehtii siten muun muassa ”rekisterinpitäjän suorittamia käsittelyjä koskevan sellaisen rekisterin pitämisestä, joka sisältää [direktiivin 95/46] 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot”. Jälkimmäisessä säännöksessä viitataan saman direktiivin 19 artiklan 1 kohdan a–e alakohtaan.

- 99 On kuitenkin katsottava, että toisin kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin totea, direktiivin 95/46 18 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa ei velvoiteta säätämään henkilötietojen suojaamisesta vastaavan henkilön velvollisuudesta pitää rekisteriä, joka sisältää saman direktiivin 21 artiklan 2 kohdassa, luettuna yhdessä tämän direktiivin 19 artiklan 1 kohdan a–e alakohtan kanssa, tarkoitettut tiedot, jo ennen kuin kyseessä oleva tietojen käsittely toteutetaan. Sen rekisterin nimittäin, johon kyseisen direktiivin 18 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa viitataan, on koskettava vain rekisterinpitäjän ”suorittamia käsittelyjä”.
- 100 Näin ollen on katsottava, että tietojen käsittelyä edeltävän kattavan rekisterin puuttuminen, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa, ei voi vaikuttaa asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008 perustuvan kaltaisen julkaisemisen lainmukaisuuteen.
- 101 Kolmanteen kysymykseen on siis vastattava, että direktiivin 95/46 18 artiklan 2 kohdan toista luetelma-kohtaa on tulkittava siten, ettei siinä aseteta henkilötietojen suojaamisesta vastaavalle henkilölle velvollisuutta pitää tässä säännöksessä tarkoitettua rekisteriä ennen kuin toteutetaan asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008 perustuvan kaltaisen henkilötietojen käsittely.

3. Neljäs kysymys

- 102 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo neljännellä kysymyksellään pääasiallisesti, onko direktiivin 95/46 20 artiklaa tulkittava siten, että siinä asetetaan asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008 perustuvan tietojen julkaisemisen edellytykseksi ennakkotarkastus, josta säädetään kyseisessä 20 artiklassa.
- 103 Heti aluksi on palautettava mieleen, että direktiivin 95/46 20 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on määriteltävä käsittelyt, joista saattaa aiheutua erityisiä riskejä rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien suhteen, ja valvottava, että tällaiset käsitellyt tutkitaan ennen niiden toteuttamista”.
- 104 Tästä seuraa, ettei direktiivissä 95/46 aseteta henkilötietojen käsittelyjen edellytykseksi yleistä ennakkotarkastusta. Kuten nimittäin kyseisen direktiivin johdanto-osan 52 perustelukappaleesta ilmenee, unionin lainsäätäjät on katsonut, että ”toimivaltaisten viranomaisten jälkikäteen suorittamaa valvontaa on yleensä pidettävä riittävänä toimenpiteenä”.
- 105 Direktiivin 95/46 johdanto-osan 53 perustelukappaleessa todetaan käsittelyistä, joiden edellytyksenä on ennakkotarkastus, eli niistä, joihin voi liittyä erityisiä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä riskejä, että käsittelyihin voi liittyä tällaisia riskejä niiden ”luonteen, vaikutuksen tai tarkoitusten vuoksi”. Vaikka jäsenvaltiot voivat vapaasti määritellä lainsäädännössään tarkemmin käsittelyt, joihin voi liittyä erityisiä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä riskejä, kyseisen direktiivin johdanto-osan 54 perustelukappaleen mukaan tällaisten käsittelyjen määrä ”lienee erittäin rajallinen”.

- 106 Lisäksi on huomattava, että asetuksen N:o 45/2001 27 artiklan 1 kohdan nojalla henkilötietojen käsittelyt, joihin saattaa liittyä erityisiä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä vaaroja, on tarkastettava ennakolta myös silloin, kun ne ovat unionin toimielinten ja elinten suorittamia. Saman artiklan 2 kohdassa täsmennetään käsittelyt, joihin saattaa liittyä tällaisia vaaroja. Kun otetaan huomioon ennakkotarkastusta koskevien direktiivin 95/46 säännösten ja asetuksen N:o 45/2001 säännösten välinen samansuuntaisuus, mainitun asetuksen 27 artiklan 2 kohdassa esitettyä luetteloa käsittelyistä, joihin saattaa liittyä erityisiä rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin liittyviä vaaroja, on pidettävä merkityksellisenä direktiivin 95/46 20 artiklan tulkinnan kannalta.
- 107 Asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohdassa ja 44 a artiklassa sekä asetuksessa N:o 259/2008 säädetty tietojen julkaiseminen ei kuulu mihinkään asetuksen N:o 45/2001 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuista käsittelyjen ryhmistä.
- 108 Neljänteen kysymykseen on siis vastattava, että direktiivin 95/46 20 artiklaa on tulkittava siten, ettei siinä velvoiteta jäsenvaltioita asettamaan samassa artiklassa säädettyä ennakkotarkastusta asetuksen N:o 1290/2005 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008 perustuvan tietojen julkaisemisen edellytykseksi.
- 109 Kun neljänteen kysymykseen annettava vastaus otetaan huomioon, viidenteen kysymykseen ei ole enää tarpeen vastata.

IV Oikeudenkäyntikulut

- 110 Pääasioiden asianosaisten osalta asioiden käsittely unionin tuomioistuimessa on vä-
 livaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä
 vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen kor-
 vaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asian-
 osaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä
 korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

- 1) **Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21.6.2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005, sellaisena kuin se on muutettuna 26.11.2007 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1437/2007, 42 artiklan 8 b alakohta ja 44 a artikla sekä asetuksen N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahaston) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahas-
 ton (maaseuturahaston) varoja saavia tuensaajia koskevien tietojen julkai-
 semisen osalta 18.3.2008 annettu komission asetus (EY) N:o 259/2008 ovat
 pätemättömiä siltä osin kuin näissä säännöksissä säädetään luonnollisten
 henkilöiden, jotka ovat maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuen-
 saajia, osalta kutakin tuensaajaa koskevien henkilötietojen julkaisemisesta
 tekemättä eroa sellaisten merkityksellisten kriteerien mukaan kuin ajanjak-
 sot, joina kyseiset luonnolliset henkilöt ovat saaneet tällaisia tukia, niiden
 toistuvuus tai niiden laji ja suuruus.**

- 2) **Tämän tuomiolauselman 1 kohdassa mainittujen unionin oikeuden säännös-
 ten pätemättömyyden perusteella ei voida kyseenalaistaa vaikutuksia, jotka
 on maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuensaajia koskevien luet-
 teloiden julkaisemisella, jonka kansalliset viranomaiset ovat toteuttaneet**

kyseisten säännösten nojalla tämän tuomion antamispäivää edeltäneenä ajanjaksona.

- 3) Yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24.10.1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY 18 artiklan 2 kohdan toista luetelmakohtaa on tulkittava siten, ettei siinä aseteta henkilötietojen suojaamisesta vastaavalle henkilölle velvollisuutta pitää tässä säännöksessä tarkoitettua rekisteriä ennen kuin toteutetaan asetuksen N:o 1290/2005, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1437/2007, 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008 perustuvan kaltainen henkilötietojen käsittely.

- 4) Direktiivin 95/46 20 artiklaa on tulkittava siten, ettei siinä velvoiteta jäsenvaltioita asettamaan samassa artiklassa säädettyä ennakkotarkastusta asetuksen N:o 1290/2005, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1437/2007, 42 artiklan 8 b alakohtaan ja 44 a artiklaan sekä asetukseen N:o 259/2008 perustuvan tietojen julkaisemisen edellytykseksi.

Allekirjoitukset